

TÜRK ÜROLOJİ DERGİSİ

Cilt : 10, Sayı : 4, 253 - 257, 1984

KLINİĞİMİZDE YAPILAN NEFREKTOMİ OLGULARININ İNCELENMESİ

REVIEW OF NEPHRECTOMY CASES IN OUR CLINIC

Dr. A. BÖLÜKBAŞI (*)

Dr. M. KARACAGİL (*)

Dr. M. SADE (*)

Dr. İ. GÜLMEZ (*)

GİRİŞ

Ocak 1976 - Aralık 1982 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Kliniğine çeşitli şikâyetlerle başvuran 67 hastaya elektif veya acil olarak nefrektomi uygulandı. Bu çalışmada hastaların preoperatif şikâyetleri ve tanıları, seks ve yaş gruplarına göre dağılımı ve postoperatif patoloji sonuçları incelendi. Çıkarılan böbreklerin histopatolojik incelemesi yapıldığında, nefrektomi nedenleri arasında birinci sırayı böbreğin enfeksiyonla ilgili hastalıklarının aldığı görüldü.

MATERYAL VE METOD

Kliniğimizde 7 yıllık bir periyot içerisinde yapılan 67 nefrektomi olgusu hastaların başvuru nedenleri, preoperatif ön tanıları, yaş ve seks gruplarına göre değerlendirildi. Yıllara göre nefrektomi insidansı incelenerek mortalite oranı ve nedenleri üzerinde duruldu. Preoperatif üriner enfeksiyon olup olmadığı, var ise enfeksiyon etkeninin ne olduğu tartışılarak vakaların spesmenlerinin histopatolojik bir değerlendirilmesi yapıldı.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Nefrektomi yapılan hastalarda, başvuru nedenleri arasında birinci sırayı renal bölgede ağrı oluşturmakta idi (% 67,5). Hastaların 22'sinde sağ, 21'inde sol ve 3'ünde de bilateral renal bölge ağrısı mevcuttu. Hastaların başvuru nedenlerine göre yapılan sıralamada ikinci sırayı hematüri (% 10,2) alıyordu.

(*) Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı

Nefrektomi yapılan hastaların preoperatif radyolojik tanıları incelendiğinde vakaların % 58,2'sinde böbrek taşı + fonksiyon yokluğu, % 11,9'unda tümör ya da hidronefroza bağlı kitle, % 10,4'ünde sadece fonksiyon yokluğu ve yine % 10,4'ünde bilateral böbrek taşları ile birlikte taşlı atrofik pyelonefrit olduğu belirlendi. Ayrıca % 7,4 vakada travma sonucu renal laserasyon tespit edildi (Tablo : II).

TABLO : I

67 NEFREKTOMİ OLGUSUNUN BAŞVURU NEDENLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Başvuru Nedeni	Hasta Sayısı	%
Renal bölgede ağrı	46	67,5
Hematüri	7	10,2
Kitle	4	5,8
Abdominal ağrı	4	5,8
Trafik kazası (Travma)	4	5,8
Halsizlik	2	2,9
Kurşun Yaralanması	1	1,4

TABLO : II

NEFREKTOMİ YAPILAN HASTALARIN PREOPERATİF RADYOLOJİK TANILARINA GÖRE SINIFLANDIRILMASI

	Hasta Sayısı	%
Böbrek taşı		
+ Nonfonksiyone böbrek	39	58,2
Flankta kitle		
(Tümör+Hidronefroz)	8	11,9
Nonfonksiyone böbrek	7	10,4
Bilateral böbrek taşları		
(Atrofik pyelonefritik taşlı nonfonksiyone böbrek)	7	10,4
Travma	5	7,4

Hastaların yaş ve seks gruplarına göre dağılımı incelendiğinde yaş ortalamasının 34,4, en küçük hastanın 2,5, en büyük hastanın 78 yaşında olduğu tespit edildi. Ayrıca hastaların yaş ve seks grupları arasında önemli bir fark olmadığı görüldü (Tablo : III).

TABLO : III

HASTALARIN YAŞ VE SEKS GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Yaş Grubu	Erkek		Kadın		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
0 — 20	7	10,4	8	11,9	15	22,3
21 — 30	9	13,4	7	10,4	16	23,8
31 — 40	5	7,4	4	6,4	9	13,8
41 — 50	8	11,1	5	8,3	13	19,4
51 — 60	6	8,9	4	6,0	10	14,9
61 +	4	5,9	0	0,0	4	5,9
TOPLAM	39	58,2	28	41,8	67	100,0

1976 yılında faaliyete başlayan hastanemizin gelişmesine ve başvuran hasta sayısının artmasına bağlı olarak kliniğimizde yapılan nefrektomi olgularının yıllara göre dağılımında da giderek bir artış görülmüştür (Tablo : IV). 1976'da yıllık üroloji polikliniği hasta sayısı 1210 iken, 1981'de bu sayı 2369'a yükselmiştir. 1982 yılında görülen düşüşün sebebi mecburi hizmet yasasına göre civar hastanelere yapılan ürolog tayinlerine bağlanmıştır.

TABLO : IV

ÜROLOJİ POLİKLİNİĞİ HASTA SAYISININ
YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Yıl	Poliklinik	Yapılan	%
	Hasta Sayısı	Nefrektomi	
1976	1210	6	8,9
1977	1387	2	2,9
1978	1226	6	8,9
1979	1600	8	11,9
1980	1875	12	17,9
1981	2369	15	22,3
1982	1427	18	26,8

Preop : 9, preop+Perop : 37, preop+Postop : 16, perop+Postop : 35, Postop : 7 hastaya olmak üzere nefrektomi yapılan 67 hastadan toplam 32'sine çeşitli nedenlerle kan transfüzyonu yapılmıştır. Transfüzyonda esas kriter hemoglobin ve hematokrit değerleri idi. Operatif komplikasyon olarak sadece 3 vakada operasyon esnasında pedikülden kanama olmuş, fakat derhal kontrol altına alınmıştır. Exitus olan hasta sayısı sadece 3 tane olup ki bunlardan 2'si politravmatize hasta olup nefrektomi yapılmasına

rağmen yaygın extrarenal kanamalara bağlı hipovolemik şok nedeniyle, 1'i ise taburcu edilmeye yakın stress ülseri kanaması nedeniyle exitus oldu. Böylece mortalite % 4,4 olarak saptandı.

Preoperatif olarak yapılan incelemede hastaların % 54,8'inde üriner enfeksiyon bulunmuş, % 45,2'sinde ise bulunamamıştır. Üriner enfeksiyon ajanı olarak en sık E. Coli (% 29,4) tespit edildi, ikinci sırayı klebsiella ve pseudomonasin paylaştıkları görüldü (Tablo : V).

TABLO : V
**ÜRİNER ENFEKSİYONLU VAKALARDA
AJAN PATOJENİN DAĞILIMI**

Mikroorganizma	Vaka Sayısı	%
E. Coli	10	29,4
Klebsiella	8	23,5
Pseudomonas	8	23,5
Proteus	6	17,6
Stafilokok	1	2,9
Aerobacter aerogenes	1	2,9

Postoperatif patoloji sonuçları incelendiğinde nefrektominin en fazla böbreğin enfektif hastalıkları nedeniyle yapılmış olduğu görülmektedir (Tablo : VI). İlk sırayı kronik pyelonefrit almakta iken (% 61,1) 4 vakada ksantogranülatöz pyelonefrit ve 1 vakada da Tbc. pyelonefrit görülmektedir.

67 vakanın sadece 35'i kontrol muayenelerine gelmiş ve 15 hastada (% 42,8) ilâve bir patoloji bulunamamıştır. 1 hastada tekrar taş görülmüş (% 2,8), 14 hastada ise çeşitli nedenlere bağlı üriner enfeksiyon tespit edilmiştir (% 40).

TABLO : VI
OLGULARIN PATOLOJİK OLARAK İNCELENMESİ

	Sayı	%
A — Enfeksiyona ait nedenler		
55 vaka (% 82,1)		
— Kronik pyelonefrit	41	61,1
— Kronik aktif pyelonefrit	8	11,8
— Ksantogranülatöz pyelonefrit	4	5,9
— Tbc. Pyelonefrit	1	1,4
— Renal amfizem	1	1,4
B — Enfeksiyon dışı nedenler		
12 vaka (% 17,9)		
— Basit renal kist	1	1,4
— Renal malignensi	6	8,9
— Travmatik rüptüre böbrek	5	7,4

ÖZET

E.Ü. Tıp Fakültesi Üroloji Kliniğinde 67 olguya nefrektomi uygulandı. Hastaların başvuru semptomlarından başlıcaları, flank bölgesinde ağrı (% 67,5) ve hematüri (% 10,2) idi. Radyolojik inceleme ile hastaların % 58,2'sinde nonfonksiyon ve beraberinde renal bölgede taş, % 11,9'unda tümör veya hidronefroz olduğu belirlendi. Yapılan nefrektomi sayısı, yıllara göre giderek artış göstermektedir. Preoperatif hastaların % 54,8'inde üriner enfeksiyon bulunmuş, post op. histopatolojik incelemede ise vakaların % 61,1'inde kronik piyelonefrit (taşlı veya taşsız nonfonksiyone böbrek), % 5,9'unda xanthogranulomatous piyelonefrit (4 vaka), olduğu belirlenmiştir. 12 vakada ise (% 17,9) tümör kist veya travmatik laserasyon nedeni ile nefrektomi uygulanmıştır.

SUMMARY

Sixtyseven patients had undergone nephrectomy in E.Ü. Medical Faculty. Most frequent symptoms were flank pain (67.5%), and hematuria (10.2 %). On IVP's, 58.2 % of the patients had nonfunctioning kidney together with a stone or stones and 11.9 % had hydronephrosis or tumors.

There was a progressive increase in nephrectomy rates every year. Preoperative urinary infection was established in 54.8 of the patients, while histopathological examination disclosed 61 % chronic pyelonephritis. Additionally 5.9 % (4 cases) were proved to be xanthogranulomatous pyelonephritis. On 12 patients (17.9 %), nephrectomy was done for renal laseration or tumor or cysts.